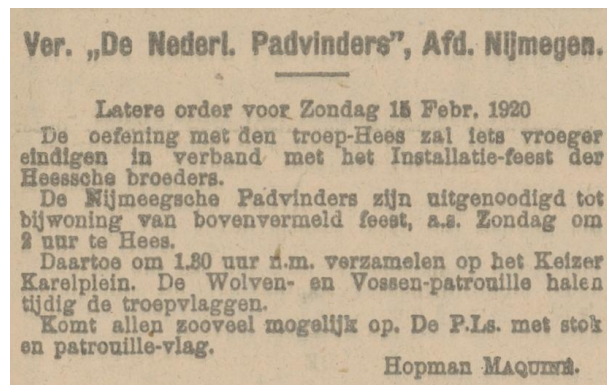

Jelis Jan Creutzberg is geboren 9 juli 1879 te Arnhem. Hij was de zoon van ds. Karel Frederik Creutzberg en Anna Helena van de Wall. Jelis Jan was de jongere broer van ds. Hendrik Willem Creutzberg. Na het gymnasium te hebben doorlopen, studeerde hij theologie in Utrecht. Op 10 april 1907 trouwde hij in Heerde met Francoise Nellij van Stein Callenfels. Ze kregen vijf kinderen, Karel Frederik (1908), Catharina (1910), Pieta (1915) en de tweeling Gerarda Catharina en Lodewijk Gerard Theodoor (Loed) (1920).

Hij werd in 1909 predikant in Blokzijl en in 1918 predikant in Hees bij Nijmegen. Hij begint in Hees met scoutingactiviteiten en in mei 1919 werd een padvindersgroep opgericht met 40 padvinders en 3 vaandrags. Op 15 februari 1920 vond de installatie als troep 3 plaats. Jelis was voorzitter en hopman van de groep. Hij bleef hopman tot maart 1920. In november werden 15 nieuwe padvinders geïnstalleerd en Jelis sprak hierbij als voorzitter. Door drukke werkzaamheden stopte hij in april 1921. Zijn zoons Karel en Loed waren ook actief binnen Scouting. In 1926 werd hij dominee in de nabijgelegen nieuwe wijk Hazenkamp. Karel werd ook dominee en ging in 1933 naar Nederlands Indië waar hij ook actief werd binnen Scouting. Ook de broer van Jelis, Hendrik Willem, was actief binnen Scouting en was in 1913 in mei onder andere betrokken bij een internationaal kamp.

Tijdens de oorlog raakte Jelis als voorzitter van de Vereniging voor Christelijk Onderwijs in ernstig conflict met de bezetter over een provocerende onderwijzer die lid was van de NSB. Het echtpaar Creutzberg zorgde zestien maanden voor de Joodse baby Peter Santcroos, zoon van handelsreiziger Daniël Santcroos en Elisabeth Speelman. Hun dochter Piëta had als verpleegster de baby uit het ziekenhuis van Naarden gesmokkeld.

Na de oorlog bleef hij predikant tot 1947, toen hij met emeritaat ging. In Nijmegen werd een straat naar Jelis Jan Creutzberg vernoemd.

Hij is overleden op 6 februari 1951 en werd begraven op de Begraafplaats Oud Eik en Duinen in Den Haag.

Zoon Karel was legerpredikant in het KNIL en werd vermoord door de Japanners in Balikpapan in februari '42. Zijn zoon Loed volgde na de oorlog de vliegeropleiding van de Royal Air Force (RAF). Geheel onverwacht kwam hij op 28 juli 1945 in de buurt van zijn basis in Wolverhampton om het leven doordat een vrachtauto bij een inhaalmanoeuvre Loed op zijn fiets van de weg reed.

Op 12 augustus 1975 werden Piëta Creutzberg en haar ouders door Yad Vashem erkend als Rechtvaardigen onder de Volkeren. Piëta Creutzberg was verloofd met Ties Cavaljé, scout uit Zwolle en hulppredikant in Hees bij haar vader. Hij werd als verzetsstrijder gefusilleerd.

Meer informatie

[De padvinder; orgaan voor de Boy Scout Beweging in Nederland, jrg 3, 1913, no. 109, 08-02-1913 » 08 feb 1913 - Pag. 9 | Delpher](#)

[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 4, 1918, no. 45, 1918 » 1918-11 - Pag. 28 | Delpher](#)

[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 5, 1919, no. 52, 1919 » 1919-05 - Pag. 35 | Delpher](#)

[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 6, 1920, no. 3, 1920 » 1920-03 - Pag. 31 | Delpher](#)

[Provinciale Geldersche en Nijmeegsche courant » 14 feb 1920 - Art. 15 | Delpher](#)

[Provinciale Geldersche en Nijmeegsche courant » 10 jun 1920 - Art. 20 | Delpher](#)

[Provinciale Geldersche en Nijmeegsche courant » 02 nov 1920 - Pag. 2 | Delpher](#)

[Provinciale Geldersche en Nijmeegsche courant » 27 apr 1921 - Art. 3 | Delpher](#)

[Database - Stichting Neerlandsch Verzetsmonument](#)

[Lodewijk Gerard Theodoor Creutzberg | Oorlogsgravenstichting](#)

[Microsoft Word - Predikanten die Joden hielpen VIII\[56\].docx \(vu.nl\)](#)

[Creutzberg Jelis & Francoise \(Callenfels\)& Francoise \(van Stein\); Daughter: Pieta \(yadvashem.org\)](#)

[Ds. J.J. Creutzberg \(nijmeegsglorie.nl\)](#)

[ds. Jelis Jan Creutzberg \(1879 - 1951\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Rob Essers - Stratenlijst gemeente Nijmegen 2023 - letter D \(xs4all.nl\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.